

www.ugt.cat

Les notícies 31

Revista de la Unió General de Treballadors de Catalunya | gener 2010

LES 10 MENTIDES DE LA CRISI

AGRAÏM ALS DIBUIXANTS DE LA REVISTA «EL JUEVES»
LES IL·LUSTRACIONS D'AQUEST NÚMERO! (CRÈDITS A LA PÀG. 2)

Desemmascarem les mentides que expliquen sobre la crisi

Diu en els optimistes que de les grans crisis en surten les millors oportunitats. Que serveixen per provocar canvis substancials i que ens permeten afrontar el futur en millors condicions. Potser és així. Segur que és així, sempre que es faci una anàlisi honesta i correcta de les causes que han originat aquesta greu situació econòmica. Tan sols amb un diagnòstic adequat, trobarem el camí per no repetir els mateixos errors. Fonamentalment, per un mínim sentit de la justícia. Ja és prou indecent que els treballadors i les treballadores haguem de pagar les conseqüències d'una situació que no hem provocat, perquè ara, a més, ens deixem enganyar per aquells que volen aprofitar la incertesa per arrabassar-nos els nostres drets.

Per aquí no passarem. Els plantarem cara.

En aquesta edició de *Les notícies* de la UGT de Catalunya volem desemmascarar les deu gran mentides que ens han volgut vendre els poderosos sobre les causes de la crisi, i en conseqüència sobre les decisions que hauria de prendre el Govern per accelerar-ne la sortida. És clar, en detriment dels nostres drets laborals, de la protecció social i de l'estat del benestar. És més, intentant carregar contra el sindicalisme de classe acusant les nostres organitzacions

de restar al marge de la realitat, de posar obstacles a les solucions per superar la crisi i representar esquemes caducs i passats de moda. Els poderosos volen deixar els treballadors i les treballadores sense drets, protecció, i sense sindicats forts com la UGT de Catalunya, que els representi i els defensi fins a les últimes conseqüències.

En aquesta ocasió, hem comptat amb la magnífica col·laboració de cinc dibuixants de la revista satírica *El Jueves* que, de forma desinteressada, han prestat el seu enginy, el seu brillant ofici, al servei d'aquest compromís de dir unes quantes veritats a aquells que intenten explicar-nos sopars de duro. Vull agrair explícitament aquesta col·laboració. El seu humor càustic, sens dubte, amplificarà les nostres possibilitats d'assolir el nostre objectiu.

Però, tot aquest esforç serviria de ben poc si la resta no som capaços de difondre aquests arguments, explicar-los als nostres companys i companyes i continuar lluitant cadascú des del seu lloc, per fer front a aquest vendaval de desinformació que els poders econòmics i financers han posat en marxa. Estic segur que els plantarem cara i guanyarem.

Una abraçada.

Les notícies de l'afiliat, també en format digital

A partir d'aquest número 31 (gener 2010), ja podràs accedir a la versió electrònica de la revista *Les notícies de l'afiliat*. La publicació en format digital té avantatges: podràs llegir la revista abans que surti d'impremta, tenir accés a més continguts i més actualitzats a través d'enllaços a Internet.

Si vols rebre la revista en format digital, envia un correu electrònic a mgascon@catalunya.ugt.org i indica a l'assumpte el text «REVISTA LND». Et farem arribar un avís per correu electrònic amb un enllaç a la pàgina web del sindicat on et podràs descarregar *Les notícies de l'afiliat* en format pdf.

Crèdits Direcció: Miguel Ángel Escobar Coordinació/Maquetació: Gabinet de Comunicació Col·laboració: Secretaries de Política Institucional, Política Sindical; Avalot-Joves de la UGT de Catalunya; Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya Il·lustracions: Bernal, Oriol Jardí, malagon, Albert Monteys, Napi Correcció: Servei Lingüístic Imprenta: IMPRÈS GRUP

Mentira nº 1: Los que nos han llevado a la crisis nos sacarán de ella

Rotundamente, no. Sumidos en una profunda crisis, poco se habla de las causas que nos han llevado hasta aquí. El tiempo ha ido pasando y parece que nos quieren hacer olvidar los motivos por los cuales tenemos más de 600.000 personas sin trabajo en Catalunya. Ya no nos quieren explicar las verdaderas causas de la crisis que hoy estamos padeciendo especialmente la clase trabajadora. Solamente pretenden confundirnos tanto con medidas oportunistas e irresponsables que quieren reducir a la persona trabajadora a un mero instrumento o herramienta de trabajo como con medidas que pasan casi inadvertidas ante el gigante al que deben enfrentarse.

No debemos olvidar que en estos dos años de crisis, en Catalunya se han destruido 326.000 puestos de trabajo, que el número de personas desempleadas ha aumentado en 350.000, que se ha triplicado la cantidad de familias que tienen todos sus miembros activos en el paro –hoy ya son cerca de 170.000 familias– y que se ha duplicado el número de personas desempleadas protegidas por un subsidio de 421 euros mensuales –cerca de 120.000. Este es el precio, muy alto, que están pagando las personas trabajadoras, un coste también excesivo para el conjunto del país.

En estos dos años debería de haber quedado muy claro que las políticas neoliberales que durante los años anteriores se basaron en reducir salarios y en beneficiar las rentas de capital, no nos han llevado más que a un **empobrecimiento y degradación de la clase trabajadora**. Y que las instituciones, empresas y personas que abanderaban este modelo, ahora no

nos darán las recetas para salir de la crisis, en todo caso intentarán prescribir viejas drogas para no desengañarnos del modelo productivo que predicán y para continuar siendo nuestros médicos de cabecera.

A veces, algunos omiten que los puestos de trabajo los crean los empresarios, y que son éstos, a menudo acogidos y animados por nuestros gobiernos con políticas que incentivan ciertas actividades de poco valor añadido y de poca formación pero intensivas en mano de obra, los que acaban dibujando el modelo productivo de nuestro país. Ahora, tenemos que estar muy atentos para que los que siempre sacan provecho no se beneficien de una crisis que han provocado, y no tengan en la crisis la excusa para continuar proponiendo medidas que no hacen más que precarizar las condiciones de trabajo.

Mentida núm. 2: Hem estirat més el braç que la màniga

Fals. És evident que, prèviament a la crisi, hem viscut una de les etapes de més eufòria econòmica i de despesa de tota la història econòmica recent. Amb uns nivells de creixement clarament superiors als dels nostres veïns europeus, Espanya i Catalunya van ser referents quant a creixement, creació d'ocupació i enriquiment familiar: el PIB per capita espanyol va passar de representar un 79% de la mitjana de la UE-15 a un 96% durant el període 1996-2007.

Però, a càrrec de què es va crear tanta ocupació i creixement? A càrrec del sobreesforç i l'endeutament de treballadors i treballadores que estaven ocupats, però en llocs de treball que s'han demostrat molt volàtils, que requerien una baixa qualificació, i mal pagats. El volum de deute familiar es va disparar des d'un 50% de la seva renda bruta disponible (RBD) a mitjans dels noranta fins a un 131% al 2007, una de les ràtios més elevades dels països de l'OCDE.

Mentre els nostres salaris no augmentaven, el preu dels immobles es triplicava. Tan sols al 2006, com a conseqüència del diner barat i de la demanda residencial, es van construir a Espanya el triple d'habitatges que al Regne Unit i el doble que a França, fruit de l'especulació immobiliària que va fer créixer els preus dels immobles de forma desorbitada. L'alegre concessió de crèdits per part de les entitats financeres per a la compra o inversió en aquest bé, que és de primera necessitat, ha estat la responsable del fort creixement de l'endeutament de les famílies i del sobredimensionament del sector immobiliari dels darrers anys. Els bancs i caixes, per tant, han tingut bona part de culpa fent negoci d'una necessitat

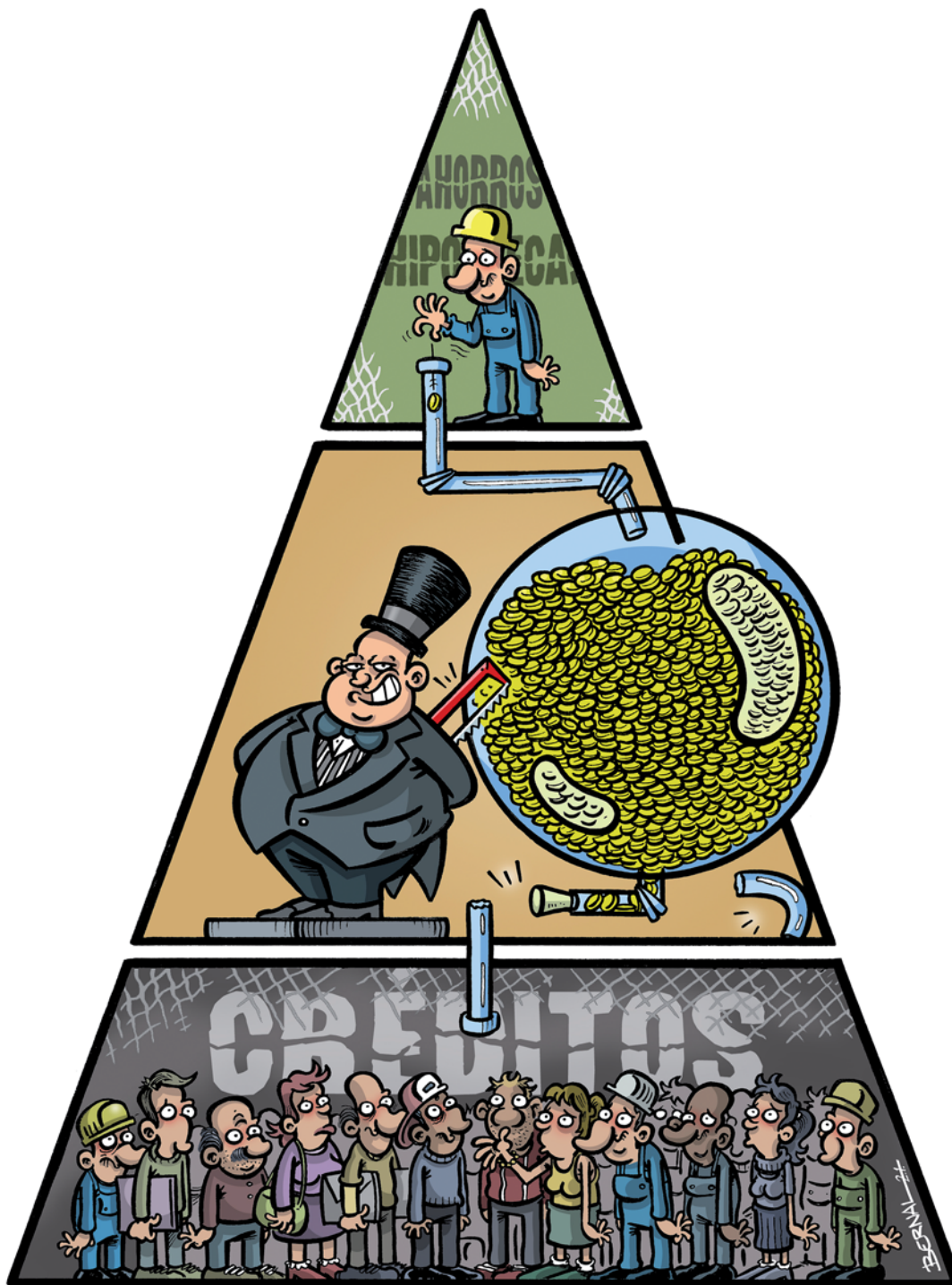
bàsica... si les entitats financeres no haguessin facilitat tant el crèdit, no hauríem arribat a aquesta situació.

Per tant, no és que haguem estirat més el braç que la màniga, sinó que han deixat que ens endeutéssim molt per sobre de les nostres possibilitats: perquè s'ha fet negoci per la banda del sistema financer i perquè el consum i el crèdit han estirat de l'economia catalana i espanyola.

Amb l'arribada de la crisi financera i després econòmica, els bancs van tallar en sec l'aixeta del crèdit, al·legant falta de liquiditat als mercats financers internacionals. I el govern espanyol, que fins llavors no havia fet res per evitar ni els alts nivells de sobreendeutament familiar ni el sobredimensionament del sector immobiliari, va actuar pactant amb les principals entitats bancàries un pla de rescat bancari a través d'un fons d'actius financers -tot i vantar-se davant empresaris dels Estats Units de tenir el millor sistema financer del món. Aquest fons anomenat «anticrisi» es va dotar amb 30 mil milions d'euros ampliables fins a 50 mil i es va crear amb l'objectiu d'injectar liquiditat al sistema bancari. Però, la incidència sobre aquest objectiu, d'activar el finançament per a consumidors i empreses, ha estat nul·la.

Si el que pretenien era fer arribar els diners públics injectats a la banca a empreses i consumidors, per què no van establir mecanismes de control que asseguressin que els diners i el crèdit arribarien efectivament als destinataris?

Ens trobem davant d'un panorama del tot injust. Els treballadors i les treballadores som els que patim en primera persona els efectes d'aquests excessos

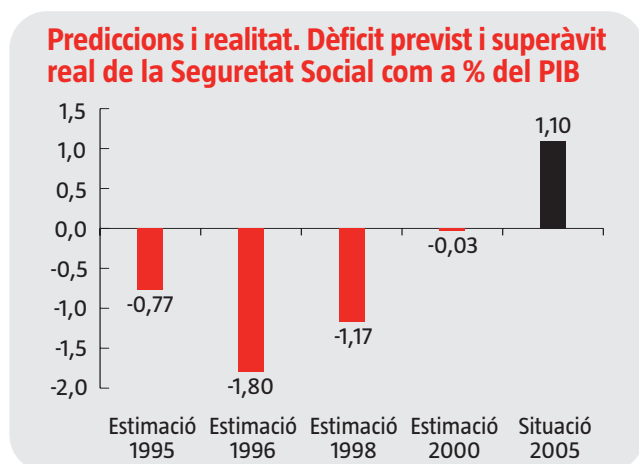
empresarials i financers: a Catalunya hi ha prop de 562.000 persones a les llistes de l'atur, les famílies estan endeutades en un 130% de la seva renda disponible (el nivell d'endeutament d'un país no pot ser superior al 60%!!), ha augmentat l'impagament d'hipoteques i, en conseqüència, moltes famílies estan perdent el seu habitatge... som les víctimes, però paguem les conseqüències d'una crisi que no hem generat.

És absolutament fals que s'hagi estirat més la mà que la màniga, al contrari. Hem gaudit d'un període de molta generació d'ocupació inestable i associada a uns salaris que no han crescut al ritme dels beneficis que han generat. Uns beneficis i sous d'alts càrrecs i de directius que, en canvi, sí que són l'origen de la crisi que estem vivint.

Mentida núm. 3: La Seguretat Social fa fallida

Qui de nosaltres no ha sentit alguna vegada que en un horitzó d'uns 20, 30 o 40 anys els recursos de la Seguretat Social no seran suficients i que farà fallida? Avui dia els mitjans de comunicació van plens de notícies que, sota arguments d'aparent rigor i científicitat i basats en estudis carregats d'una legitimitat discutible, anuncien la insostenibilitat del sistema de pensions i ens omplen de por fent-nos imaginar un futur en què no hi haurà diners per pagar les pensions de les persones que ara estan contribuint al sistema. És per això que hem de deixar ben clar que **el sistema públic de pensions no fa fallida**.

Darrere de les afirmacions que el sistema de pensions està en crisi, s'amaguen els interessos crematístics d'entitats financeres, molt interessades a privatitzar i poder posar mà en els atractius i nombrosos recursos públics. Aquests estudis ja han demostrat que les seves prediccions han estat totalment errònies, però tot i així encara es continuen finançant. Aquí tenim una prova d'aquest desencert d'aquells que presagiaven un dèficit de la Seguretat Social al 2005:

Tot aprofitant l'actual moment de gran incertesa i de crisi econòmica, els defensors abjectes del desmantellament de l'estat de benestar volen debilitar i liquidar, amb ferocitat i persistència, les conquestes socials de les persones treballadores i generar entre la població una severa inseguretat i preocupació pel manteniment del sistema de la seguretat social. Oportunistes que aprofiten la seva suposada autoritat, experts comprats a cops de taló que es desvien tant dels problemes com de les veritables solucions per a donar resposta als seus propis interessos econòmics. Tan sols són jocs de màgia emprats per il·lusionistes de la Seguretat Social i que són aplaudits per un públic estupefacte que no sap per on l'han enredat.

El finançament econòmic de qualsevol sistema de pensions s'enfronta al mateix repte: l'envelliment de la població i l'augment de la despesa. Però, contràriament al que ens volen fer creure, la capacitat de resposta d'un sistema privat és molt més limitada davant la seva rendibilitat imposada i la seva font d'ingressos limitada.

En els darrers mesos, els ingressos de la Seguretat Social han presentat uns decrements importants dels passats superàvits, que es deuen principalment al fet que la principal font d'ingressos de la Seguretat Social procedeix de les cotitzacions socials. Ara mateix, amb una caiguda important de l'afiliació i amb unes taxes d'atur tan elevades, no podem pretendre que el nostre sistema de Seguretat Social mantingui el mateix superàvit que presentava en anys anteriors. Tot i així, en els deu primers mesos de 2009 els comptes de la Seguretat Social han

presentat un saldo positiu de 13.998,24 milions d'euros, un superàvit que representa l'1,33% del PIB.

Els sistemes de capitalització no s'han escapat de les dificultats derivades de la crisi: segons dades de l'OCDE, al final del 2008 les pensions privades havien tingut una pèrdua del 20% del seu capital, i en alguns casos, han perdut ja fins un 33% del seu valor en alguns països i han provocat dèficit, com és el cas d'Irlanda i dels Països Baixos.

Ens hauríem de preguntar per què tenim un sistema públic de pensions i per què hauríem d'invertir-hi més en lloc de potenciar un mercat privat d'assegurances i pensions. Primer, si tenim un sistema públic de pensions és tant per assegurar-nos que tothom estigui protegit, com per garantir el benestar a totes les persones, fins i tot en aquelles contingències derivades de l'edat, malaltia i pobresa. I segon, si no volem un model de protecció social de cobertura mínima que només garanteixi mínims i que condueixi indirectament cap a la creació de plans privats de pensions, necessitem una Seguretat Social forta amb un nivell important de producció i de despesa social i una àmplia capacitat protectora.

Els sistemes de protecció social no són per guanyar diners sinó per garantir el benestar col·lectiu. No apartem la vista que a Catalunya i Espanya tant la despesa social com la pressió fiscal estan per sota de la mitjana de la Unió Europea, és a dir, **encara tenim un ampli marge per dedicar més recursos al nostre estat de benestar.**

Hem d'estar ben desperts perquè aquests arguments volen produir una hipnosi col·lectiva perquè sota un vel de legitimitat es pugui, a poc a poc, anar debilitant el sistema de protecció social amb reformes que redueixen l'acció protectora contributiva i potenciar una seguretat social complementària. La UGT de Catalunya tenim un paper molt important aquí, no només revelant els trucs de màgia, sinó com a membres actius en el procés de concertació i diàleg social amb els governs i altres agents econòmics i socials. És aquí on hem de ser els millors defensors de la classe treballadora i de la ciutadania en general, i amb la nostra participació sindical assegurar la viabilitat financera i la suficiència protectora de la Seguretat Social.

Mentida núm. 4: **Paguem molts impostos**

«**Paguem molts impostos**», «**abaixar els impostos també pot ser d'esquerres**» són frases fetes que han passat a les converses i tertúlies habituals i que s'han acabat assumint com a vertaderes. Naturalment, aquestes afirmacions són incertes i amaguen moltes veritats.

No és que paguem molts impostos, sinó que alguns paguem molt més que altres.

Hi ha una majoria que paga cèntim a cèntim el que li correspon i una minoria, de rendes altes, que no paga el que li toca... comet frau fiscal i evasió d'impostos.

El frau fiscal a Espanya està quantificat en un 23% del PIB, deu punts percentuals per sobre de la mitjana europea, és a dir, un de cada quatre euros no tributa. Ara bé, n'hi ha que no s'escapen de pagar ni un sol euro —els assalariats i assalariades— i n'hi ha que, gràcies a les trampes fiscals proposades pels seus assessors, viuen de les rendes que els genera el capital dipositat en fons d'inversió, comptes en paradisos fiscals, etc., i eviten pagar impostos.

Segons informació del sindicat de tècnics del Ministeri d'Hisenda —GESTHA—, prop del 80% de la recaptació de l'impost sobre la renda de les persones físiques —IRPF— procedeix dels salaris: l'any 2006, l'import mitjà declarat per rendiments del treball assalariat va ser de 20.782 €, mentre que el dels empresaris individuals que declaren els seus ingressos d'activitats econòmiques va ser de 13.311 €. És evident que alguns empresaris no declaren tot el que perceben i que els que mantenim l'estat del benestar som els treballadors i treballadores.

Hi ha una tendència creixent a augmentar els impostos indirectes, que paguem tots i totes per igual, i a reduir els directes, que són els que sí que tenen en compte la capacitat de pagament i la situació personal del contribuent i que fan que pagui més qui més té.

Les darreres reformes fiscals que s'han practicat a Espanya i Catalunya estan fent que augmenti la regressió del nostre sistema fiscal. La UGT de Catalunya ens hem manifestat frontalment en contra de l'aprovació de l'augment de dos punts de l'impost sobre el valor afegit (IVA), que passarà del 16% general al 18% a partir de juliol del 2010. Aquest és un impost indirecte que no té en compte la capacitat econòmica de la persona i que afectarà en major mesura els que perceben rendes baixes, ja que dediquen un percentatge més gran dels seus ingressos al consum.

D'altra banda, el 2007 es va eliminar l'impost sobre el patrimoni, un impost que gravava i sobretot controlava les grans fortunes. També es va rebaixar substancialment la tributació de les rendes empresarials, reduint cinc punts la tarifa de l'impost de societats, que és l'impost que paguen les empreses —la tarifa general va passar d'un 35% a un 30%, i la tarifa per a pimes ho va fer d'un 30% a un 25%.

I per últim, l'impost sobre successions i donacions ha estat quasi eliminat o reduït substancialment a través de les consecutives reformes dels governs autonòmics, la darrera, la del Govern de la Generalitat de Catalunya.

En conclusió, **la ciutadania de rendes més altes suporta una càrrega fiscal menor que la ciutadania de rendes baixes**. És a dir, segons les estadístiques, qui té més renda i patrimoni dedica una part menor a pagar impostos. En definitiva, ser ric surt barat!

Abaixar els impostos d'esquerres? Necessitem més impostos per a una major despesa social.

Els ingressos que el nostre model genera són insuficients per poder assolir el nivell de despesa que requereix un bon estat del benestar: com hem dit, la pressió fiscal espanyola és a la cua dels països europeus, representa el 32% del PIB davant del 48% de Dinamarca o Suècia, mentre la despesa pública social com a percentatge del PIB se situa en un 20,3% davant del 27% de la mitjana de la Unió Europea dels 15. És evident que, com més recaptació hi hagi, més capacitat de despesa en protecció social i despesa pública es podrà fer, i que mai no podrem apropar-nos als nivells de despesa social i d'inversió pública europea si no fem un veritable esforç fiscal.

Espanya i Catalunya tenen els recursos suficients per tenir un estat del benestar més avançat, el problema és que els seus governs no els recullen.

El sistema fiscal ha de garantir que els governs disposin dels recursos suficients per fer front a les despeses associades als efectes de la crisi i al canvi

de model productiu, i a les despeses associades als nous drets generats durant els darrers anys, com són els serveis socials i la dependència, que no han anat acompanyats de reformes necessàries per a fer-los econòmicament viables.

Les reformes fiscals que s'han dut a terme fins ara s'han fet sense un debat previ i sense acord social.

Des de la UGT de Catalunya demanem un pacte de rendes, que impliqui diàleg i acord social al voltant dels temes fiscals i redistributius.

Mentira nº 5: Hay que privatizar los servicios de empleo

Sí, es cierto que los servicios de empleo están saturados: el incremento continuado de trabajadores y trabajadoras expulsados del mercado de trabajo ha provocado que las oficinas de empleo no den abasto para atender a todas las personas que se dirigen a ellas con el fin de solicitar información sobre sus derechos, gestionar diferentes prestaciones, buscar orientación profesional, demandar cursos de formación, renovar la tarjeta de demanda de empleo, etc.

Es cierto que falta personal en las oficinas de trabajo del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC): unos 950 trabajadores/as de las oficinas de empleo han de atender a las 607.200 personas en situación de desempleo de nuestro país (EPA 3r Trimestre 2009). Esto se traduce en 1,60 trabajadores/as de las oficinas por cada 1.000 personas en situación de paro. Asimismo, existe un único/a orientador/a profesional por cada 3.300 personas en situación de desempleo.

Es cierto que el SOC sólo gestiona el 2% del total de las ofertas de trabajo de nuestro país. También es cierto que el Estado español, del gasto total en políticas activas de empleo, destina únicamente el 12,7% a los servicios públicos de empleo, mientras que en la Unión Europea de los 27 este porcentaje se eleva hasta el 29,2%.

Con todo ello ¿la privatización del SOC garantizaría la igualdad de oportunidades y la calidad del servicio? En absoluto. UGT de Catalunya defiende y exige un servicio público de empleo de calidad, que garantice un acceso igualitario a los servicios y al empleo a todos los trabajadores y trabajadoras de Catalunya, su transparencia y gratuidad.

Desde UGT de Catalunya, consideramos que los **servicios públicos de empleo** han de entenderse como **un servicio básico más de la ciudadanía**, al mismo nivel y en las mismas condiciones que la educación, la sanidad o los servicios sociales.

Hoy más que nunca, y teniendo en cuenta la situación actual de crisis, es imprescindible **garantizar un servicio público de empleo** al que puedan acceder todos los trabajadores y trabajadoras de Catalunya que buscan trabajo o quieren progresar profesionalmente.

El servicio público de empleo debe...

- Garantizar los derechos de las personas demandantes de empleo a recibir información, orientación, formación y otras políticas activas de empleo de calidad.
- Disponer de los recursos económicos y humanos necesarios para ofrecer un servicio de calidad a las personas usuarias.
- Asumir su función como principal interlocutor en la intermediación laboral, posibilitando el contacto entre los puestos de trabajo ofertados por las empresas y las personas demandantes de trabajo capacitadas para desarrollarlos adoptando, así, un papel mucho más activo.

Mentira nº 6: Trabajamos poco

La crisis actual nos ha hecho reflexionar sobre una multiplicidad de interrogantes y posibles soluciones para hacerle frente. Así, una de las opciones que más se ha planteado es alargar las jornadas laborales para reestablecer el crecimiento del sistema productivo. Esta propuesta se basa en la idea de que trabajamos poco. Pero, ¿es esta la solución? ¿Tenemos que trabajar más horas para paliar la crisis? ¿Realmente trabajamos poco?

España es el tercer Estado de Europa que más tiempo dedica al trabajo y, sin embargo, este dato no se refleja en el nivel de productividad. Según el Eurostat, la productividad por hora trabajada en España en el año 2007 es de 92,5 puntos: mucho menor que la de Luxemburgo (170,5) y Bélgica (124,3) donde las jornadas laborales son más reducidas.

La organización del tiempo de trabajo actual, dominada por la cultura del presencialismo, basada en la idea de que la persona más productiva es la que más tiempo pasa en la empresa. Este modelo dominante apuesta por horarios extensivos y jornadas laborales que no sólo implican una producción poco eficaz sino que también representan una falta de sintonía con las necesidades de los trabajadores y las trabajadoras.

Esta cultura del tiempo exige a las personas ocupar la máxima cantidad de horas posibles en el puesto de trabajo y disminuye su la calidad de vida. Además, como ya hemos visto, los datos nos sugieren que la actual forma dominante de gestión del tiempo no favorece un mayor crecimiento económico.

La situación de crisis económica no puede servir como excusa para recortar derechos laborales, ni

para precarizar más las condiciones de trabajo. Abrir el debate sobre tiempo de trabajo en un momento de coyuntura económica difícil, en el que la capacidad de negociación de los trabajadores y trabajadoras se ve mermada por el miedo a perder el empleo, bajo la premisa de que hemos de hacer esfuerzos para salir de la situación actual, puede enmascarar la voluntad de empeorar las condiciones de trabajo. Sirva como ejemplo la desregularización de los horarios que contiene el Convenio de Grandes Almacenes, situación denunciada por UGT.

Nos encontramos frente a la necesidad de repensar el modelo productivo y promocionar nuevas formas de organización del tiempo de trabajo. Se trata de reorganizar la jornada de forma más racional, utilizando nuevas tecnologías e impulsando una planificación de tareas por objetivos para aumentar la productividad, contribuir al crecimiento económico, prevenir el agotamiento físico e intelectual y, al mismo tiempo, favorecer la conciliación de nuestra vida laboral, familiar y personal.

En definitiva, no es justo ni razonable que la carga de un modelo productivo poco eficiente recaiga sobre las personas trabajadoras. Se trata de un desafío mucho más complejo: una nueva cultura de gestión y valoración del tiempo.

Mentida núm. 7: El mercat de treball és rígid

La patronal entén per rigidesa la regulació del treball, l'activitat de l'autoritat laboral i la incapacitat que tenen de regular les plantilles respecte de les necessitats productives a les empreses. Segons la patronal, aquesta rigidesa és la que no permet «els canvis estructurals» necessaris per sortir de la crisi econòmica, generar ocupació i assolir una producció competitiva en el món global.

En aquest sentit, el Banc d'Espanya és qui s'ha postulat com a portaveu d'aquestes reivindicacions «normals i innocents» i ha donat la recepta màgica d'aquests canvis estructurals:

- La reforma laboral és el 85% de les reformes estructurals que necessita l'economia espanyola per garantir un creixement sostenible.
- Una indemnització similar a la mitjana existent a la UE, tant pels acomiadaments procedents com pels improcedents, per poder facilitar la seva sortida de l'atur i fer desaparèixer la judicialització dels acomiadaments.
- Els acords pactats pels treballadors amb la seva empresa han de tenir més pes jurídic que els convenis col·lectius.

No hi ha res de normal i innocent en aquestes aspiracions, el que volen és aturar el temps i sortir del segle XXI per portar-nos al segle XIX.

Mentre a la UE, els estats més avançats i competitius han fet reformes laborals pal·liatives i en molts casos preventives per tal de garantir primàriament el dret al treball, la reforma laboral que pretenen és la desregulació del marc jurídic laboral que ens faci perdre tots els drets socials assolits, que la individualització de les relacions laborals acabi en inseguretat jurídica i desprotecció, i que d'aquestes relacions laborals en tinguí la potestat en exclusiva la patronal.

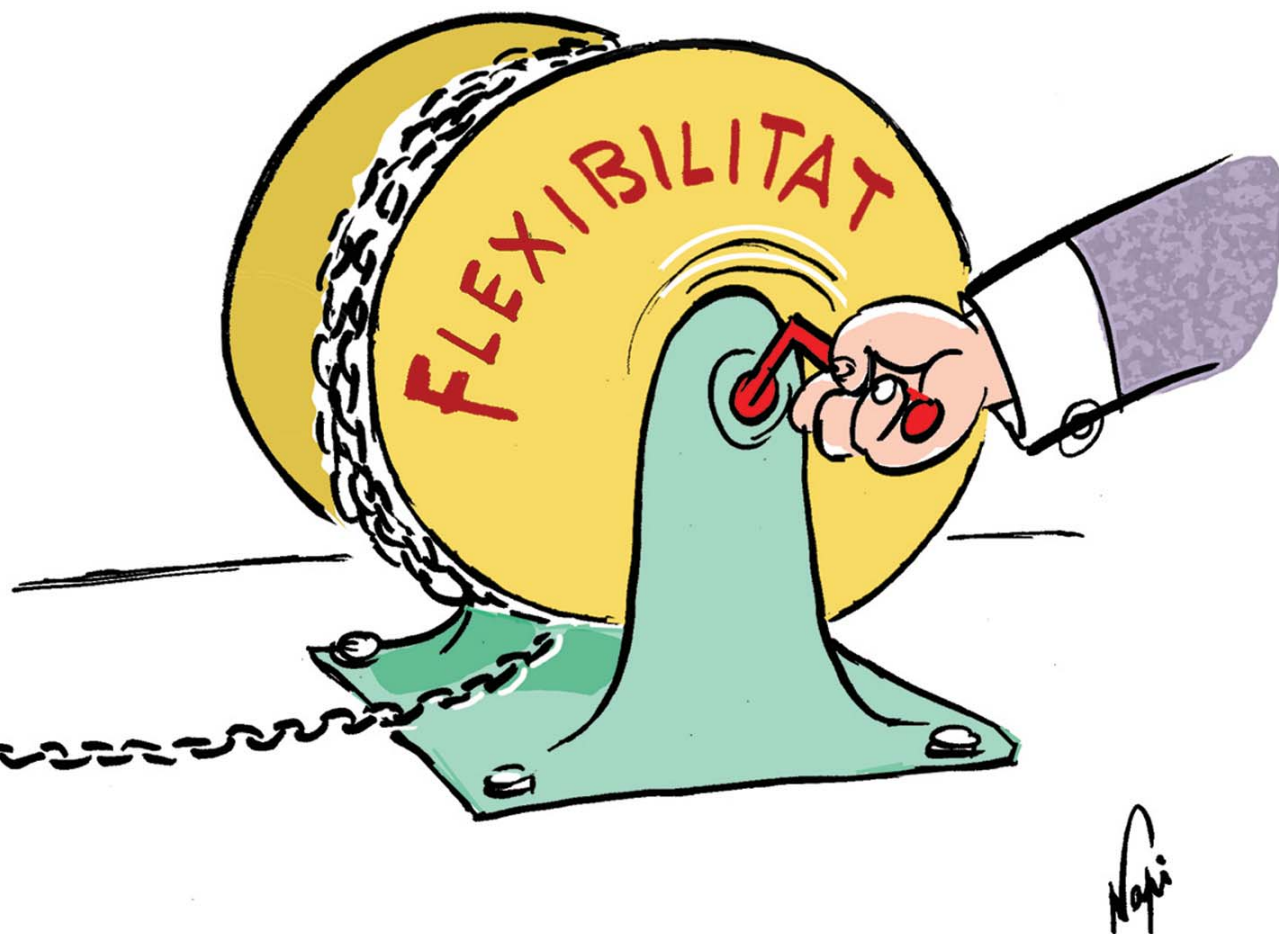
Volen fer-nos creure que acomiadar més fàcilment és una condició *sine qua non* per generar ocupació.

Desgraciadament ha quallat el discurs individualista i interclassista de la classe mitjana potenciat des dels sectors empresarials, la dreta i alguns sectors pseudo-progressistes. Però, la realitat és que independentment del poder adquisitiu que tingui cadascú pel seu treball per compte d'altri o com a autònom dependent, no hi ha distinció de classe, existeix un fet col·lectiu.

Es carreguen la negociació col·lectiva, la llibertat sindical, etc. i demanen que els pactes individuals estiguin jurídicament per sobre dels pactes col·lectius. No hi ha pacte possible, és imposició, així maten tres ocells d'un tret, continuen l'expansió d'una cultura i discurs autoritari vestit de populisme paternalista que minvi la democràcia, augmenten la indefensió de les treballadores i els treballadors davant dels empresaris, i incrementen els desequilibris socials.

Volen tornar a ser l'amo versus l'obrer, volen imposar-nos horaris, hores extres i enviar-nos cap a casa en funció de les seves necessitats productives, i quan ens necessitin, anar als nostres barris a escollir-nos arbitràriament en funció del nostre nivell de submissió.

Aquestes són les seves necessitats de flexibilitat: no en tenen prou amb dos dígits de models contractuals, molts d'ells bonificats, i d'epígrafs de cotització a la Seguretat Social; no n'hi ha prou amb les bosses d'hores, les suspensions, la precarització, etc. Han invertit beneficis empresarials en especulació, en sectors de treball intensiu amb mà d'obra poc qualificada, en lloc d'haver-ho fet en formació i tecnologia, aquests són els canvis estructurals necessaris. Ells són els veritables culpables de la crisi econòmica.

Mentida núm. 8: El preu de l'acomiadament és car

No, el preu de l'acomiadament no és car. Al llenguatge laboral que es fa servir quotidianament parlem de «contracte fix» o de «contracte indefinit», etc. Tot i que en alguns casos emprem termes estrictament jurídics, la seva concepció literal i real queda ben lluny de la realitat. El contracte fix o indefinit és una quimera, ja que a l'Estat espanyol l'acomiadament és lliure, et poden acomiadar quan vulguin, **amb un únic peatge a pagar com a protecció: la indemnització.**

Aquesta és la realitat, **l'acomiadament és lliure, però no és gratuït.** És la nostra única defensa d'aquells que han tingut la veritable sort d'assolir **un contracte fix o indefinit**, que dins de la precarietat és el que s'allarga més en el temps, però que de cap de les maneres és fix o indefinit, és d'acomiadament lliure a canvi d'una compensació econòmica.

Robert Solow, Premi Nobel d'Economia el 1987 per les seves contribucions a la teoria del creixement econòmic –un teòric de l'economia neoclàssica, neocon, en definitiva– i persona gens susceptible ni sospitosa de ser d'esquerres o progressista, afirmava en una entrevista publicada recentment: **«Espanya necessita tecnologia i formació, no flexibilitat laboral».** «Malgrat que a Espanya són moltes les veus que reclamen una flexibilització del mercat laboral, l'evidència que la crisi s'ha endut més d'un milió de llocs de treball, deixa clar que les necessitats no van per aquest camí. Jo diria que l'expansió dels últims anys s'ha centrat en sectors poc productius. Espanya necessita inversió en tecnologia i formació, no flexibilitat laboral.»

Aquests llocs de treball a què fa referència s'han perdut arran de la finalització de contractes de treball temporals i dels acomiadaments individuals de contractes fixos o indefinits. Això demostra, d'una banda, que els acomiadaments no són cars i que la temporalitat sí que és un problema greu de precarització i indefensió de les persones treballadores. I de l'altra, que s'han pogut mantenir aquelles ocupacions de les empreses on hi ha representació sindical que han pogut desviar el que haurien estat acomiadaments col·lectius (ERO d'extinció) cap a la suspensió d'ocupació (ERO de suspensió).

Preguntat sobre si perilla l'estat de benestar per la seva càrrega econòmica insostenible, l'economista continua: «*Si explica alguna cosa el diferencial de creixement de la UE davant els Estats Units, serà molt poc. Aquest no és, de cap manera, el problema fonamental de la UE, que se centra en la recerca i el desenvolupament tecnològic. Probablement, Europa no ha sabut aprofitar tan bé les tecnologies de la informació i el coneixement.*»

Si, a més a més, afegim que als països europeus més avançats econòmicament i en benestar, on el nivell de protecció de l'Estat, les seves obligacions i les de les empreses, de formació, recol·locació i les prestacions que tenen d'atur, la desocupació en temps de crisi no supera el 6% i a l'Estat espanyol el tripliquem, ens deixa molt clara l'evidència que el preu de l'acomiadament no és car.

Mentida núm. 9: Cobrem massa

Tot al contrari, aquests darrers anys de bonança econòmica no s'han traduït en millora del poder adquisitiu de les persones treballadores. El Departament de Treball de la Generalitat ho reconeixia en un estudi publicat al setembre del 2008, coincidint amb l'inici de la crisi econòmica.

En aquest estudi, i com es pot comprovar en el quadre, es constata que en el període entre l'any 1995 i 2006, els salaris de les persones treballadores, tant a nivell català com a nivell de l'Estat espanyol, han perdut poder adquisitiu respecte al conjunt de l'eurozona.

Evolució de les renumeracions per assalariat als països europeus

	Remuneracions nominals		Remuneracions reals	
	Índex respecte a la zona euro-12	Índex respecte a la zona euro-12	% variació mitjana (1995-2006)	% variació mitjana (1995-2006)
UEM-12	100,0	100,0	2,4	0,3
Bèlgica	114,8	113,4	2,1	0,3
Alemanya	104,7	109,5	1,6	0,2
Irlanda	88,8	97,5	6,0	2,9
Grècia	64,6	82,8	6,1	2,0
Espanya	91,0	86,6	2,8	-0,2
Catalunya¹	92,3	82,8	2,7	-0,6
Catalunya²	96,7	89,6	2,7	-0,6
França	98,6	105,0	2,6	0,9
Itàlia	99,3	91,3	3,9	1,4
Luxemburg	118,4	128,4	2,8	0,5
Holanda	106,2	117,8	3,1	0,8
Àustria	108,6	106,2	1,6	0,0
Portugal	56,7	62,3	4,3	1,4
Finlàndia	83,7	89,0	2,7	1,2

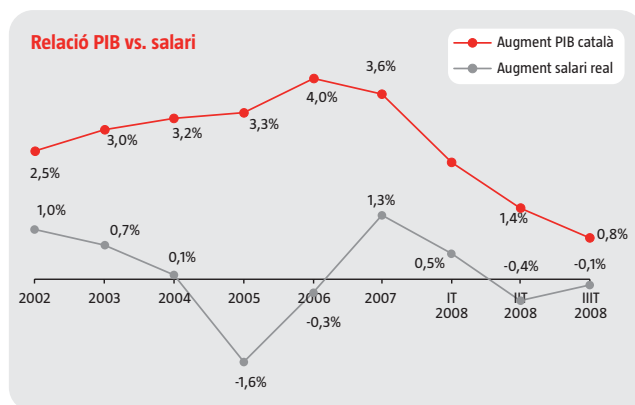
Font: Papers de treball, setembre 2008

Així com a Catalunya les retribucions han crescut una mitjana del 2,7% (per sobre de la zona euro), la realitat és que els salaris s'han reduït un 0,6% anual a causa de la gran inflació que s'ha patit en aquest període i que ens ha situat com a l'únic estat amb creixement negatiu dels salaris de la zona euro. En

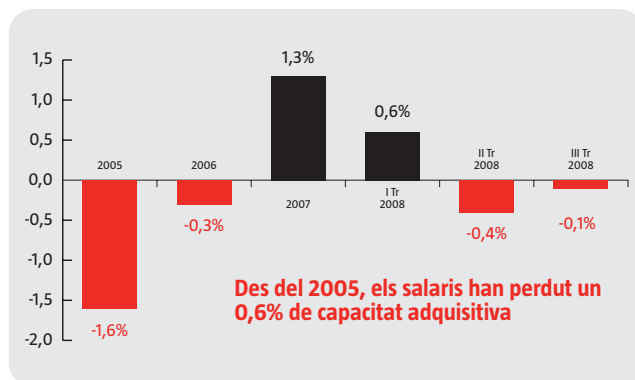
definitiva, **l'increment salarial d'aquests anys no ha pogut compensar el creixement dels preus.**

D'altra banda, si comparem el producte interior brut (PIB) amb l'augment del salari real dels darrers set anys, podem comprovar que el creixement salarial, la nostra capacitat adquisitiva, no ha crescut ni de bon tros al ritme del creixement econòmic general.

Relació PIB vs salari

Evolució dels salaris en els darrers anys

És demagògicament fals que s'hagi allargat més la mà que la màniga, sinó tot el contrari. Hem gaudit d'un període de molta generació d'ocupació que, d'una banda, era inestable (ja s'ha destruït gran part de l'ocupació generada els darrers anys) i que, de l'altra, ha anat associada a uns salaris que no han crescut al ritme dels beneficis que han generat.

Uns beneficis que han estat invertits en especulació i en sectors de baix valor afegit per generar beneficis fàcils i ràpids, que són l'origen de la crisi actual, i no en el necessari canvi de model productiu.

Si afegim a totes aquestes dades que a Catalunya, a dia d'avui, hi ha prop d'un milió i mig de persones treballadores, que encara algú titllarà d'*afortunades ja que conserven la feina*, que perceben una mensualitat per sota dels mil euros, podem afirmar que:

Per als únics salaris que s'ha estirat més la mà que la màniga ha estat per als dels cobdiciosos directius i alts càrrecs de les empreses a costa del poder adquisitiu de les persones treballadores, que a més han de carregar amb més dramatisme les conseqüències d'aquesta crisi econòmica.

Nº 10. La gran mentira: los sindicatos no hacemos nada

Radicalmente falso. UGT de Catalunya planta cara a diario. Primero, en cada empresa donde tenemos representación, a través de nuestra red de delegados, sindicalmente comprometidos para que se respeten y mejoren los derechos de los trabajadores y las trabajadoras. Luchando contra la precariedad, para lograr un mejor convenio, facilitar la formación profesional, mejorar el transporte a la empresa, y conseguir que se pueda conciliar la vida laboral y personal.

Sea a nivel de empresa o de sector, a través de la negociación colectiva los sindicatos negociamos mejoras en las condiciones de trabajo, medidas de protección de la seguridad y la salud en la empresa, a favor de la estabilidad en el empleo, por la igualdad, por el aumento del poder adquisitivo de los trabajadores y trabajadoras, por la consolidación y creación de puestos de trabajo. Mediante el diálogo social, los sindicatos garantizamos unas condiciones de trabajo y unos salarios dignos y el mantenimiento del empleo, evitamos y ponemos límites a la tendencia al abuso patronal.

Ante el cierre de empresas, nos manifestamos y presionamos contra la destrucción de puestos de trabajo allí donde se produce, y salimos a la calle y acudimos donde haga falta para denunciarlo. Llegado el momento, y si el cierre de la empresa o la reducción de puestos de trabajo va a ser una realidad, nos sentamos e intervenimos para que los expedientes de regulación y de cierre sean lo menos traumáticos posible y con compensaciones económicas dignas.

Los sindicatos participamos activamente y presionamos a las administraciones locales, autonómicas y central, para que en las normas, decretos y leyes, fruto de su acción de gobierno, incluyan aspectos que consoliden el empleo y mejoren las condiciones de vida de todos los trabajadores y trabajadoras, como ciudadanos y usuarios de servicios, contribuyendo así a la construcción de una sociedad más justa e igualitaria que garantice las mismas oportunidades para todos. Hacemos propuestas en relación a la formación, la protección social, las pensiones, la sanidad, las

infraestructuras, la educación, la vivienda, el transporte...

Además atendemos y damos repuesta a las necesidades de los diversos colectivos que conforman nuestra sociedad: autónomos, inmigrantes, jóvenes, técnicos... poniendo a su alcance un espacio propio para el debate y la participación en el seno de UGT.

El sindicato lo formamos las personas afiliadas y delegados y delegadas. Cuanto mayor sea el

número de personas comprometidas, mayor será nuestra fuerza y capacidad de presión y negociación.

Para un país, para la sociedad en general, los sindicatos somos un pilar fundamental en la mejora no solamente de las condiciones de trabajo, sino del bienestar y de las condiciones de vida de todos. Allí donde la representación sindical es importante, los logros son mayores.

Por todo ello, y para que no se aferren a la crisis como argumento fácil, júnete a UGT y planta cara!

Porque...

- Tu opinión es importante.
- Somos el único sindicato que utiliza el referéndum entre sus delegados para decidir sobre el convenio que les afecta.
- Formarás parte de un sindicato fuerte que cuenta con más de 129.000 delegadas y delegados —24.800 de los cuales, en Catalunya— en más de 18.300 empresas.
- Tendrás apoyo, asesoramiento y servicios.
- Te ofrecemos la formación sindical necesaria como delegado/da.
- Formarás parte de una de los principales agentes sociales cuya opinión es tenida en cuenta en las decisiones de gobierno.

Te garantizamos

- Protección del delegado/da en su lugar de trabajo para garantizar la permanente representación sindical en la empresa.
- Participación y negociación de las condiciones de trabajo, jornada... en la empresa.
- Información de la empresa que como delegado tienes derecho a recibir trimestralmente sobre la evolución económica, producción i previsiones de trabajo.
- Crédito de horas con carácter mensual y retribuido para las funciones sindicales.
- Defensa sindical de UGT de Catalunya que pone a tu disposición su equipo de asesores, economistas y abogados.

XaT

La **XaT** és el servei d'informació i orientació en matèria laboral, sindical, social o de serveis que ofereix la **UGT de Catalunya**, tots els dies laborables de l'any.

902 10 00 58

xarxa d'atenció al treballador

Unió General de Treballadors de Catalunya | www.ugt.cat

Les **notícies**

Núm. 31 | gener 2010 | Unió General de Treballadors de Catalunya

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20